

University's educational psychological clinic. At this stage it was important that each representative of the educational personnel knew that the University was ready to support, to help, to solve the problem.

During wartime, it is strategically important for the University to maintain the psychological and emotional stability of each representative of the educational personnel, so channels of dialogue have been implemented. The dialogue channel is a wide range of activities aimed at creating the right behavioral patterns during the active combat phase. Materials provided by the Department of Education, the Civil Administration, the Civil Defense Department, and the Red Cross were used as content. Among other things, these were instructions on how to provide first aid, how to behave during an air raid, shelling, a chemical attack, a nuclear explosion, psychological advice on how to survive the loss of loved ones and property, how to explain to children what is happening, how to behave during an evacuation, etc. Such centralized help turned out to be very helpful, and was provided along with information about the phone numbers of emergency services, volunteers, addresses of bomb shelters, etc. Also, having such communication channels allowed the administration to stay in touch with educational personnel, quickly inform them of their decisions, respond to emerging problems, and receive feedback.

At the moment, more than 200 people (educational personnel and their family members) permanently reside on the campus. Every day the University and sponsors provide them with hot meals and seasonal fruits to maintain immunity and normal life activity, as well as provide comprehensive psychological assistance.

Such care on the part of the administration and good management policies ensure a healthy working environment for all members of the extended university family.

Наталія ЩЕРБАК

д-р наук з держ. упр., професор кафедри
менеджменту, публічного управління та персоналу
Західноукраїнського національного університету

ПАРЛАМЕНТСЬКИЙ ВИМІР РЕФОРМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ: ЄВРОПЕЙСЬКІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ УКРАЇНИ

Останнім часом питання реалізації реформи державного управління набуває дедалі більшого значення в Україні, зокрема в контексті реалізації політики європейської інтеграції. Одночасно реформа державного управління має і парламентський вимір,

враховуючи особливе місце та статус парламенту в системі органів державної влади.

Варто також зазначити, що останнім часом набув поширення термін «парламентська реформа», що може бути визначений як комплекс заходів (інституційних, законодавчих, кадрових, інформаційних та ін.), спрямованих на модернізацію Парламенту та його секретаріату, забезпечення більшої ефективності у його діяльності тощо [2; 3; 6; 7].

Законодавчим органом незалежної Української держави є Верховна Рада України. У Конституції України визначено основні функції Парламенту, пов'язані з ухваленням законів, державного бюджету, здійснення контролю за діяльністю Уряду та представництвом громадян України в процесах державного врядування [1]. Парламент України та його Апарат повинні стати більш відкритими для громадян інституціями, які мають демонструвати суспільству більшу ефективність своєї діяльності [5].

Постанова Верховної Ради України від 17 березня 2016 року № 1035-VIII «Про заходи з реалізації рекомендацій щодо внутрішньої реформи та підвищення інституційної спроможності Верховної Ради України» [4], що була прийнята з урахуванням рекомендацій місії Європейського парламенту, визначила пріоритетні напрями проведення внутрішньої реформи та розбудови інституційного, кадрового потенціалу Парламенту України та його Апарату.

Згаданий документ визначив, зокрема, 52 пріоритетні напрями проведення внутрішньої (парламентської) реформи, які об'єднані у сім головних блоків, а саме: законотворчий процес у парламенті та законодавча спроможність Верховної Ради України; політичний нагляд за виконавчою гілкою влади; відкритість, прозорість та підзвітність громадянам; наближення українського законодавства до права Європейського Союзу; адміністративна спроможність; коаліція, опозиція та діалог у Парламенті України; етичні норми та стандарти у Верховній Раді України.

Розглянемо більш детально згадані блоки пріоритетних питань реалізації парламентського виміру реформи державного управління. Так, перший блок «Законотворчий процес у парламенті та законодавча спроможність Верховної Ради України» включає такі питання:

1. Схвалення цілісної концепції законодавчого процесу, яка має базуватись на посиленій координації діяльності між суб'єктами права законодавчої ініціативи.

2. Розробка так званої «Білої книги» та розгляд її профільним парламентським комітетом, що має передувати офіційному внесенню будь-якого важливого законопроекту до сесійної зали Парламенту України.

3. Проведення реєстрації виключно законопроектів, які враховують вимоги Регламенту Верховної Ради України (стаття 92).

4. Проведення Апаратом Верховної Ради України ґрунтовного аналізу кожного проекту закону (відповідно до статей 90 та 91 Регламенту Верховної Ради України).

5. Утворення у структурі Апарату Верховної Ради України окремого структурного підрозділу, який має забезпечити перевірку всіх законопроектів (до моменту їх офіційної реєстрації) щодо їх відповідності положенням Регламенту Верховної Ради України.

6. Відбір (після початку роботи кожної чергової сесії Верховної Ради України) пріоритетних законопроектів (близько 20 законопроектів), ініційованих народними депутатами України для їх подальшого розгляду Парламентом України.

7. Передбачення розгляду законопроектів, ініційованих народними депутатами України, у тижневому порядку денному пленарних засідань Парламенту України, а також робочому плані парламентських комітетів.

8. Внесення відповідних змін до Регламенту Верховної Ради України з метою забезпечення достатнього часу для розгляду законопроектів парламентськими комітетами.

9. Забезпечення регулярного перегляду кадрових потреб комітетів Верховної Ради України та потреб в експертизі, що має супроводжуватися забезпеченням необхідними ресурсами.

10. Перегляд календарного плану роботи сесії Верховної Ради України з метою запровадження «комбінованих» робочих тижнів, які будуть включати одночасно проведення як пленарних засідань Парламенту України, так і роботу народних депутатів у парламентських комітетах.

Другий блок «Політичний нагляд за виконавчою гілкою влади» визначає такі пріоритетні питання реалізації реформи:

1. Розробка Верховною Радою України спільно з Кабінетом Міністрів України уніфікованого формату щорічних звітів органів виконавчої влади з метою їх подальшого розгляду Парламентом України та його органами.

2. Підготовка чітких інструкцій для членів Парламенту України щодо формату та тематики їхніх запитів та звернень.

3. Підготовка та затвердження кожним комітетом Верховної Ради України річного робочого плану з питань здійснення парламентського нагляду (контролю) на регулярній основі та відповідно до сфери їхніх повноважень.

4. Зменшення кількості комітетів Верховної Ради України (орієнтовно до 20), які повинні чітко співвідноситися з кількістю міністерств в Уряді України та сферами їхніх повноважень.

5. Забезпечення пропорційного представництва в парламентських комітетах народних депутатів України, що належать до різних політичних сил.

6. Запровадження інституту «доповідача» в комітетах Верховної Ради України (насамперед при розгляді найбільш актуальних та пріоритетних питань).

7. Забезпечення більш змістовного та комплексного аналізу звітів Рахункової палати.

Третій блок «Відкритість, прозорість та підзвітність громадянам» акцентує увагу на таких питаннях:

1. Забезпечення права громадян України щодо висловлення коментарів і зауважень щодо законопроектів, які розглядаються в Парламенті України (зокрема, з використанням сучасних інформаційних технологій та засобів).

2. Розробка та схвалення стратегії електронного парламентаризму, що зумовлює наявність відповідних ресурсів, спрямованих на підвищення рівня прозорості та ефективності процесів модернізації діяльності Парламенту.

3. Розробка (у взаємодії з Офісом Президента України та Урядом України, іншими державними органами) стратегії переведення у цифровий формат документообігу, пов'язаного із законодавчим процесом.

4. Збільшення в Апараті кількості спеціалістів із питань інформаційних технологій (у рамках упровадження стратегії розвитку електронного парламентаризму), а також забезпечення обміну кращими міжнародними технологіями у цій сфері.

5. Розробка нової «цифрової» стратегії, зокрема з питань підвищення популярності онлайн-платформи Верховної Ради України.

6. Проведення досліджень та здійснення інвестицій у відповідні системи кібербезпеки.

7. Розробка та прийняття Верховною Радою України всеосяжної комунікаційної стратегії.

Четвертий блок «Наближення українського законодавства до права Європейського Союзу» встановлює такі пріоритетні питання:

1. Оновлення чинного законодавства України з питань його наближення до стандартів Європейського Союзу.

2. Розробка щорічних планів роботи з питань наближення українського законодавства до законодавства ЄС (у тісній співпраці з Кабінетом Міністрів України).

3. Забезпечення уніфікованих вимог (підготовка довідки, висновку тощо) до всіх законопроектів, які розглядаються в рамках виконання

Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

4. Посилення спроможності Парламенту України та його органів із питань наближення національного законодавства до права Європейського Союзу.

П'ятий блок «Адміністративна спроможність» включає такі важливі питання:

1. Забезпечення права Верховної Ради України на формування операційного бюджету (в межах реалізації концепції «парламентської автономії»), який одночасно має стати предметом постійного аудиту з боку Рахункової палати та інших державних органів.

2. Забезпечення консолідації розробленої нормативно-правової бази з питань діяльності Апарату Верховної Ради України в єдиний кодифікований документ (зокрема, з питань реалізації кадрової політики).

3. Удосконалення діючої структури Апарату Верховної Ради України (на основі проведення функціонального аналізу цього державного органу).

4. Модернізація діяльності кадрової служби (служби персоналу) Апарату Верховної Ради України.

5. Розроблення комплексної кадрової стратегії Апарату Верховної Ради України, яка має включати модернізацію системи навчання основних парламентських стейкхолдерів, розвиток системи кадрової мобільності тощо.

6. Розвиток системи стажування (зокрема, короткотермінового) у Верховній Раді України та її Апараті.

7. Упровадження парламентської (державної) служби як окремого виду державної (публічної) служби.

Шостий блок «Коаліція, опозиція та діалог у Парламенті України» встановлює такі питання:

1. Урегулювання статусу парламентської опозиції;

2. Розвиток міжпартійного діалогу та створення атмосфери довіри й консенсусу в Парламенті України.

3. Започаткування роботи неформальних платформ для здійснення політичного діалогу із залученням третіх сторін, до яких існує довіра.

Сьомий блок «Етичні норми та стандарти у Верховній Раді України» визначає такі питання:

1. Започаткування інституту парламентських приставів для забезпечення належного порядку на засіданнях Парламенту України.

2. Розробка та ухвалення Кодексу поведінки народного депутата України (зокрема, з урахуванням принципів всеосяжності, прозорості та кращих міжнародних практик).

3. Утворення та забезпечення діяльності (на постійній основі) робочої групи з питань забезпечення реформування Верховної Ради України та її Апарату [212].

Одночасно пріоритетним завданням реалізації парламентського виміру реформи державного управління є забезпечення більшої ефективності та прозорості діяльності Парламенту, а також формування більшої довіри серед широких верств населення, зокрема щодо виконання Парламентом своїх конституційних функцій [296].

Список використаних джерел:

1. Державне управління: курс лекцій / за заг. ред. Д. І. Дзвінчука. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. 616 с.
2. Державне управління: Європейські стандарти, досвід та адміністративне право / [В. Б. Авер'янов та ін.]; за заг. ред. В. Б. Авер'янова. Київ : Юстиніан, 2007. 288 с.
3. Законознавство : навчальний посібник / О. Л. Копиленко та ін. Київ, 2012. 206 с. (Серія «Українська школа законотворчості»).
4. Про заходи з реалізації рекомендацій щодо внутрішньої реформи та підвищення інституційної спроможності Верховної Ради України : Постанова Верховної Ради від 17 березня 2016 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1035-19> (дата звернення: 16.11.2020).
5. Щербак Н. В. Парламентський вимір реформи державного управління: вітчизняний та зарубіжний досвід : монографія / Інститут законодавства Верховної Ради України. Київ : Вид-во «Людмила», 2020. 382 с.
6. Gohin O. Institutions administratives. Paris : E.J.A., 2012. 782 p.
7. Moreau J. Droit public. 4ème éd. Paris : Economica, 2011. Т. I. 572 p.

Ольга ЯРМОЛЕНКО,

директор департаменту охорони здоров'я
Тернопільської обласної державної адміністрації,

Володимир ЮРОВСЬКИЙ

генеральний директор КНП

"Тернопільський обласний центр громадського здоров'я"

Тернопільської обласної ради

СТВОРЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ МЕРЕЖІ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Створення конкурентоспроможних госпітальних мереж є основою організації сучасної європейської системи надання медичної допомоги.

Госпітальний округ – це територія, в межах якої має бути забезпечено доступ до якісної і повноцінної медичної допомоги, яка має надаватись постійно. Згідно інфраструктурного етапу проведення медичної реформи, мережа закладів охорони здоров'я в області, має бути об'єднана в один госпітальний округ та додатково поділеною на